

Vyhodnocení kontroly BOZP prováděné svazovými inspektory BP v roce 2015

Na základě § 322 zákoníku práce (dále ZP) mají odborové organizace právo vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále BOZP) u jednotlivých zaměstnavatelů. Na základě článku 4 písm. c) Stanov OS je kontrola v oblasti BOZP jednou z hlavních činností odborového svazu a současně provádění této kontroly svazovými inspektory BP je jednou ze služeb, které poskytuje odborový svaz základním organizacím.

Kontrola svazové inspekce bezpečnosti práce (dále SIBP) se provádí na základě plánu kontrol a každoročně má kromě pravidelných bodů, kterými jsou kontrola provádění roční prověrky BOZP zaměstnavateli a kontrola plnění opatření z kontroly provedené odborovým svazem, určité specifické zaměření.

Vzhledem k množství rizikové práce vykonávané u zaměstnavatelů v působnosti OS byla kontrola zaměřena na plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s osobními ochrannými pracovními prostředky.

Dále byla v rámci následné kontroly plnění povinností v souvislosti s poskytováním pracovnílékařských služeb provedena kontrola provádění dohledu na pracovištích a nad výkonem práce.

Všichni zaměstnavatelé obdrželi zprávu o výsledcích kontroly BOZP, která byla u nich provedena. Ve zprávě z kontroly byly uvedeny zjištěné závady včetně právních předpisů, které byly porušeny. V některých případech zprávy obsahovaly upozornění, případně doporučení k některým bodům kontroly.

SIBP v roce 2015 kontrolovala plnění následujících povinností vyplývajících především ze zákoníku práce:

1. plnění opatření z roční prověrky BOZP v roce 2014 (§ 108 odst. 5 zákoníku práce),

2. plnění opatření z poslední kontroly SIBP (§ 322 zákoníku práce), zejména na plnění opatření při odstranění závad zjištěných při kontrole v souvislosti s vyhodnocením rizik, měřením hodnot rizikových faktorů pracovních podmínek a zařazováním prací do kategorií a v souvislosti s poskytováním pracovnílékařských služeb.

3. *plnění povinností v souvislosti s vyhodnocováním rizik a sledováním rizikových faktorů pracovních podmínek (§ 102 odst. 3 a 4 zákoníku práce, § 7 odst. 1 zákona 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,

4. plnění povinností zaměstnavatele při poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů (§ 104 zákoníku práce a nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích čisticích a dezinfekčních prostředků.

5. fyzickou kontrolu pracovišť.

*Kontrola s uvedeným zaměřením byla provedena u 18 zaměstnavatelů, u kterých se neuskutečnila kontrola v roce 2014.

V období od 1.1.2015 do 31.12.2015 bylo provedeno 41 kontrol u 31, tj. cca 76% zaměstnavatelů a jejich organizačních složek (dále jen zaměstnavatelů), u nichž působí základní organizace odborového svazu. Seznam kontrolovaných zaměstnavatelů a jejich organizačních složek s datem kontroly BOZP je uveden v příloze této zprávy.

Bod č. 1 - Plnění opatření z roční prověrky BOZP v roce 2014 případně v roce 2015 (§ 108 odst. 5 zákoníku práce).

Cílem kontroly SIBP bylo zjistit, jak zaměstnavatelé plní povinnosti související s roční prověrkou BOZP.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění výše zmíněných povinností kontrolováno, zda:

- se roční prověrka BOZP v roce 2014 (případně v roce 2015) uskutečnila,
- prověrka byla zabezpečena v dohodě se ZV OS,
- opatření k odstranění závad bylo projednáno s odborovou organizací,
- zaměstnavatel odstraňuje zjištěné nedostatky.

Zjištěné závady:

V souvislosti s roční prověrkou BOZP byly zjištěny závady u 7 zaměstnavatelů, tj. cca 23% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závady:

1. Zaměstnavatel v roce 2015 neprovedl na svých pracovištích prověrku BOZP, čímž došlo k porušení § 108 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

2. Zaměstnavatel v roce 2015 neprovedl na svých pracovištích prověrku BOZP v dohodě s odborovou organizací, čímž došlo k porušení § 108 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

3. Zaměstnavatel neodstranil závady zjištěné při poslední prověrce BOZP, čímž došlo k porušení § 108 odst. 5 ZP a nedodržení termínů odstranění závad stanovených v harmonogramu odstranění závad.

Závada byla zjištěna u 4 zaměstnavatelů.

Výsledky kontroly jsou uvedeny v tabulce č. 1.

tabulka č. 1

Závady v souvislosti s /se/:	počet kontrolovaných zaměstnavatelů	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna v %, cca
• uskutečněním prověrky	31	1	3%
• zabezpečením prověrky v dohodě se ZV OS	31	2	6,5%
• s projednáním opatření k odstranění závad s odborovou organizací	31	0	0
• odstraněním závad zjištěných prověrkou	31	4	13%
• prověrkou BOZP celkem	31	7	23%

Poznámka: v zápisech z kontrol nebyly uváděny jako nesplněné neodstraněné závady „investičního charakteru“ (tj. závady neohrožující BOZP, cílem odstranění zmíněných závad je především zkvalitnění pracovního prostředí a podmínek).

Některé zjištěné poznatky:

Neodstraněné závady se týkaly především rekonstrukce a údržby pracovišť, oprav a údržby technických zařízení a vzduchotechniky, vybavení hygienických zařízení. Pro odstranění závad byly stanoveny náhradní termíny. Jedna závada se týkala neplnění povinnosti vedoucích zaměstnanců (nedodržení termínu zpracování dílčích zpráv) při zpracování harmonogramu pro odstranění závad.

Bod č. 2 - Plnění opatření z poslední kontroly SIBP (§ 322 ZP, bod 1 části VI BOZP KSVS). Následná kontrola poskytování pracovnělékařských služeb – dohledu na pracovištích a nad výkonem práce (§ 2 písm. c) bod 1 vyhlášky č. 79/2013 Sb.).

Cílem kontroly plnění opatření z poslední kontroly SIBP bylo zjistit, zda zaměstnavatelé plní jimi přijatá opatření k odstranění závad zjištěných při poslední kontrole.

U všech zaměstnavatelů byla v rámci následné kontroly poskytování pracovnělékařských služeb provedena kontrola provádění dohledu na pracovištích a nad výkonem práce.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění výše zmíněných povinností kontrolováno, zda:

- zaměstnavatel umožnil SIBP výkon kontroly a vytvořil podmínky pro její provedení,
- byly odstraněny závady zjištěné OS při poslední (kontrola vyhodnocení rizik a sledování rizikových faktorů pracovních podmínek nebo kontrola poskytování pracovnělékařských služeb),
- zaměstnavatel zabezpečuje provádění dohledu na pracovištích a nad výkonem práce,
- byly odstraněny ostatní závady zjištěné kontrolou v roce 2014.

Zjištěné závady:

V souvislosti s kontrolou odstraňování závad zjištěných při poslední kontrole provedené odborovým svazem byly zjištěny závady u 4 zaměstnavatelů, tj. cca 13% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závady:

1. Zaměstnavatelé neodstranili některou ze závad zjištěných v souvislosti s vyhodnocením rizik a sledováním rizikových faktorů pracovních podmínek, čímž došlo k nedodržení příslušných právních předpisů, bodu 1 části VI BOZP KSVS a přijatých harmonogramů k odstranění závad.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

2. Zaměstnavatelé neodstranili některou ze závad zjištěných v souvislosti s prováděním pracovnělékařských prohlídek, čímž došlo k nedodržení příslušných právních předpisů, bodu 1 části VI BOZP KSVS a přijatých harmonogramů k odstranění závad.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

V souvislosti s následnou kontrolou poskytování pracovnělékařských služeb, konkrétně s kontrolou provádění dohledu na pracovištích a nad výkonem práce, byly zjištěny závady u 5 zaměstnavatelů, tj. cca 16% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závadu:

3. Zaměstnavatel nezajistil provádění pracovnělékařského dohledu na pracovištích a nad výkonem práce, čímž došlo k porušení § 2 písm. c) bod 1 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Závada byla zjištěna u 5 zaměstnavatelů.

Výsledky kontroly jsou uvedeny v tabulce č. 2.

tabulka č. 2

Závady v souvislosti s/se/:	počet kontrolovaných zaměstnavatelů	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna v %, cca
• odstraněním závad zjištěných kontrolou v souvislosti s vyhodnocením rizik a sledováním rizikových faktorů pracovních podmínek*	13	2	15%
• odstraněním závad zjištěných kontrolou v souvislosti s prováděním pracovnělékařských prohlídek**	18	2	11%
• odstraněním ostatních závad zjištěných poslední kontrolou	31	0	0
• celkem	31	4	13%
• dohledem na pracovištích a nad výkonem práce	31	5	16%
• celkem	31	5	16%

• *kontrola byla provedena u zaměstnavatelů, u kterých se poslední kontrola uskutečnila v roce 2014,

• ** kontrola byla provedena u zaměstnavatelů, u kterých se poslední kontrola uskutečnila v roce 2013

Některé zjištěné poznatky:

- Všichni zaměstnavatelé umožnili SIBP výkon kontroly a vytvořili podmínky pro její provedení, tj. poskytli příslušné písemné podklady, umožnili přístup na jednotlivá pracoviště, zajistili účast osoby odborně způsobilé v prevenci rizik (bezpečnostního technika) a účast zástupce ZV OS.
- V některých případech byl odborový svaz požádán o změnu termínu kontroly. Těmto požadavkům bylo ze strany odborového svazu vyhověno.
- Neodstraněné závady se týkaly skutečnosti, že zaměstnavatel nezajišťuje provádění pracovnělékařských prohlídek u zaměstnanců zařazených do 2. kategorie prací, zaměstnavatel nevybavuje zaměstnance řádnou žádostí o provedení pracovnělékařské prohlídky, zaměstnavatel neprovedl vyhodnocení rizik při práci na nových zařízeních a při změnách na pracovišti.

Upozornění pro zaměstnavatele:

- Zaměstnavatelé byli upozorněni na to, že by měli být schopni doložit skutečnost, že se na jejich pracovištích pracovnělékařský dohled na pracovištích a nad výkonem práce provádí. Zároveň byli upozorněni na § 5 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 79/2013 Sb., který stanoví rozsah záznamu o dohledu. Dle zmíněného ustanovení dokumentace o pracovnělékařských službách prováděných pro zaměstnavatele obsahuje, jde-li o dohled, záznamy o provedení dohledu, včetně hodnocení pracovních a hygienických podmínek na pracovišti v rozsahu datum a místo provedení dohledu, popis zjištěných skutečností včetně identifikace nebezpečí a hodnocení rizik, návrhy opatření a způsob seznámení zaměstnavatele se závěrem dohledu; součástí záznamů jsou identifikační údaje osob v rozsahu funkce, titul, jméno, popřípadě jména, a příjmení, které pro zaměstnavatele provedly poradenství nebo spolupracovaly na provádění dohledu a jejich podpisy.

Doporučení pro zaměstnavatele:

- Některým zaměstnavatelům bylo doporučeno provést aktualizaci vyhodnocení rizik, především prověřit, zda jsou vyhodnocena rizika u všech u zaměstnavatele vykonávaných prací, a zda bylo provedeno vyhodnocení rizik při změnách (např. nová pracoviště, nové technologie, nová zařízení apod.).

Bod č. 3 plnění povinností v souvislosti s vyhodnocováním rizik a sledováním rizikových faktorů pracovních podmínek (§ 102 odst. 3 a 4 zákoníku práce, § 7 odst. 1 zákona 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

Cílem kontroly SIBP bylo zjistit, zda zaměstnavatelé plní povinnost soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění a zda zaměstnavatelé sledují rizikové faktory pracovních podmínek.

Kontrola se uskutečnila u 18 zaměstnavatelů, u kterých nebyla provedena kontrola OS v roce 2014. U sledovaných zaměstnavatelů a jejich organizačních složek bylo v rámci plnění výše zmíněných povinností kontrolováno, zda:

- v zaměstnavatel vyhledal a vyhodnotil všechny nebezpečné činitele a procesy u všech prací, které jsou u něho vykonávány,
- zaměstnavatel vyhodnocuje rizika soustavně (tj. zda jsou vyhodnocena rizika např. při změnách technologie, při technických a organizačních opatřeních, v případě nových prací),
- zaměstnavatel vede o vyhledávání a vyhodnocování rizik dokumentaci.
- zaměstnavatel sleduje rizikové faktory pracovních podmínek dle lhůt stanovených v rozhodnutí Krajské hygienické stanice (dále jen KHS) o kategorizaci prací,
- zaměstnavatel vyhledává a provádí měření rizikových faktorů pracovních podmínek při změnách podmínek práce (nová technická zařízení, stroje, změny technologie apod.).

Zjištěné závady:

Kontrolou plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s vyhledáváním a vyhodnocováním rizik a sledování rizikových faktorů pracovních podmínek byly zjištěny závady u 3 zaměstnavatelů, tj. cca 17% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závady:

1. Zaměstnavatel nevyhodnotil rizika u některé práce, nevyhodnotil všechna rizika související s prací, čímž došlo k porušení, § 102 odst. 3 a 4. zákoníku práce,
Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

2. Zaměstnavatel nevyhodnotil rizika při změnách pracovního prostředí a pracovních podmínek (nová technologie, nová zařízení, nové výrobní prostory apod.), čímž došlo k porušení, § 102 odst. 3 a 4. zákoníku práce
Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

3. Zaměstnavatel neprovedl u rizikových prací sledování rizikových faktorů pracovních podmínek dle termínů stanovených KHS, čímž došlo k porušení § 7 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nedodržení termínů stanovených KHS.
Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

4. Zaměstnavatel nevyhodnotil a neprovedl měření rizikových faktorů pracovních podmínek při změnách podmínek práce, čímž došlo k porušení § 7 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

Výsledky kontroly jsou uvedeny v tabulce č. 3

tabulka č. 3

Závady v souvislosti s/se/:	počet kontrolovaných	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna v %, cca
• komplexním vyhodnocením všech prací a všech rizik	18	1	6%
• vyhodnocením rizik při změnách	18	1	6%
• sledováním rizikových faktorů dle lhůt stanovených KHS*		1	
• měřením rizikových faktorů při změnách ve výrobě	18	1	6%
• celkem	18	3	17%

*údaj není uveden z důvodu, že ne u všech sledovaných zaměstnavatelů bylo KHS sledování rizikových faktorů pracovních podmínek stanoveno

Některé zjištěné poznatky:

- všichni zaměstnavatelé vedou o vyhledávání a vyhodnocování rizik dokumentaci,
- v některých případech se aktualizace dokumentace o vyhodnocení rizik provádí v souvislosti se zásadními změnami, neprovádí se systematicky, pravidelně a tím se může stát, že dílčí změny mohou být opomenuty a vyhodnocení rizik u těchto změn není provedeno.

Upozornění pro zaměstnavatele:

- Zaměstnavatelé byli upozorněni na to, že jsou povinni soustavně vyhledávat nebezpečné činitele, vyhodnocovat rizika s nimi spojená a přijímat opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci a následně aktualizovat dokumentaci tak, aby odpovídala skutečnosti.
- Zaměstnavatelé byli upozorněni na povinnost vyplývající z § 102 odst. 3 zákoníku práce a § 7 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., pravidelně sledovat úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek (i když sledování rizikových faktorů nebylo stanoveno KHS), a bez zbytečného odkladu vždy, pokud dojde ke změně podmínek práce měřením zjišťovat jejich hodnoty a přijmout opatření k vyloučení nebo omezení jejich působení.

Bod č. 4 plnění povinností zaměstnavatele při poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi (dále OOPP), mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků (§ 104, zákoníku práce a nařízení vlády č. 495/2001 Sb.),

Cílem kontroly SIBP bylo zjistit, jak zaměstnavatelé plní povinnosti související s poskytováním a používáním OOPP.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění těchto povinností kontrolováno, zda:

- a) má zaměstnavatel pro poskytování OOPP zpracován vlastní seznam,
- b) zaměstnavatel projednal seznam pro poskytování OOPP se ZV OS,
- c) je seznam pro poskytování OOPP zpracován na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce,
- d) zaměstnavatel poskytuje OOPP zaměstnancům v souladu s vlastním seznamem pro poskytování OOPP,
- e) plní zaměstnavatel povinnost udržovat OOPP v použitelném stavu,

- f) zaměstnavatel poskytuje OOPP zaměstnancům při zahájení výkonu práce,
- g) zaměstnavatel poskytuje OOPP zaměstnancům vykonávajícím práci na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr – dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti (dále“brigádníkům“)
- h) zaměstnanci zaměstnavatelem poskytnuté OOPP používají,
- i) kontroluje zaměstnavatel používání OOPP.

Zjištěné závady:

Kontrolou plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s poskytováním a používáním OOPP byly zjištěny závady u 21 zaměstnavatelů, tj. 68% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závady:

1. OOPP stanovené v seznamu pro poskytování OOPP neodpovídají vyhodnoceným rizikům nebo konkrétním podmínkám práce, čímž došlo k porušení § 104 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 9 zaměstnavatelů.

2. OOPP byly zaměstnancům poskytnuty, ale nebyly poskytnuty podle seznamu zaměstnavatele pro poskytování OOPP (např. zaměstnancům byly poskytnuty OOPP, které nebyly uvedeny v seznamu, zaměstnancům byly poskytnuty jiné typy OOPP, než které byly stanoveny v seznamu, především u pracovní obuvi), čímž došlo k porušení § 104 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 6 zaměstnavatelů.

3. U některých prací (profesí) nebyla vyhodnocena rizika pro poskytování OOPP a práce (profese) nebyly zařazeny do seznamu zaměstnavatele pro poskytování OOPP, čímž došlo k porušení § 104 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

4. Zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci OOPP při zahájení výkonu práce, čímž došlo k porušení § 104 odst. 1a 2 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

5. Zaměstnavatel neposkytl OOPP zaměstnancům, kteří vykonávali práci mimo pracovní poměr, tj. na základě dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti (tzv. „brigádníkům“), čímž došlo k porušení § 104 odst. 1a 2 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 1 zaměstnavatele.

6. Zaměstnavatel neposkytl zaměstnancům (v seznamu pro poskytování OOPP stanovené) OOPP, čímž došlo k porušení § 104 odst. 1a 2 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 5 zaměstnavatelů.

7. Zaměstnanci při výkonu práce používali nefunkční OOPP (poškozené OOPP), čímž došlo k porušení § 104 odst. 4 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

8. Zaměstnanci při výkonu práce používali zaměstnanci upravené OOPP (ustřížené nohavice kalhot a rukávy košil a triček, ustříženy řemínky u pracovní obuvi), čímž došlo k porušení § 104 odst. 4 a § 106 odst. 4 písm. d) zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 3 zaměstnavatelů.

9. Zaměstnanci při výkonu práce nepoužívali zaměstnavatelem stanovené a poskytnuté OOPP, čímž došlo k porušení § 104 odst. 4 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 9 zaměstnavatelů.

10. Zaměstnavatel neprojednal seznam pro poskytování OOPP s odborovou organizací, čímž došlo k porušení § 108 odst. 2 písm. c) bod 1 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

Výsledky kontroly jsou uvedeny v tabulce č. 5

Tabulka č. 5

Závady v souvislosti s/se/:	počet kontrolovaných zaměstnavatelů	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna	počet zaměstnavatelů, u kterých byla závada zjištěna v %
• povinností zpracovat vlastní seznam pro poskytování OOPP	31	0	0
• povinností projednat seznam pro poskytování OOPP s odborovou organizací	31	2	6,5%
• povinností zpracovat seznam na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce	31	9	29%
• s poskytováním OOPP dle vlastního seznamu	31	6	19%
• s vyhodnocením rizik pro poskytování OOPP a zařazením do seznamu	31	2	6,5%
• povinností udržovat OOPP v použitelném stavu	31	2	6,5%
• s nefunkčními (upravenými) OOPP	31	3	10%
• s poskytováním OOPP při zahájení výkonu práce	31	2	6,5%
• s poskytováním OOPP zaměstnancům mimo pracovní poměr „brigádníkům“	31	1	3%
• s poskytováním OOPP	31	5	16%
• s používáním OOPP zaměstnanci	31	9	29
• s poskytováním a používáním OOPP celkem	31	19	61%

Některé zjištěné poznatky:

- Ve srovnání s rokem 2011, kdy byla obdobná kontrola provedená naposledy, klesl počet zaměstnavatelů, kteří neposkytují OOPP při zahájení výkonu práce. V případech, kdy nebyly zaměstnancům poskytnuty OOPP při zahájení výkonu práce se jednalo o pracovní oděv a obuv. OOPP chránící před působením rizikových faktorů pracovních podmínek (např. prachu, hluku) nebo další OOPP např. na ochranu rukou (rukavice) byly zmíněným zaměstnancům poskytnuty.
- Problémy s poskytováním pracovní obuvi a oděvů mají především ti zaměstnavatelé, kteří obuv a oděv objednávají v jednotlivých případech pro konkrétní zaměstnance.
- V minulosti kontrolou OS často zjištěná závada, že zaměstnavatel poskytoval pracovní oděv a obuv až po uplynutí zkušební doby, nebyla zjištěna u žádného zaměstnavatele.
- Ve srovnání s rokem 2011, kdy byla obdobná kontrola provedená naposledy, klesl počet zaměstnavatelů, kteří neposkytují OOPP zaměstnancům mimo pracovní poměr (dohoda o výkonu práce a o pracovní činnosti). I v těchto případech se jedná především o neposkytnutí pracovních oděvů nebo obuvi.
- V některých seznamech pro poskytování OOPP není u některých OOPP zřejmé, zda mají být používány trvale po celou pracovní dobu nebo pouze při určitých činnostech.
- Při kontrole používání pracovních oděvů bylo u více zaměstnavatelů zjištěno, že zaměstnanci měli ustřižené pracovní kalhoty, rukávy u košil a triček a řemínky u pracovní obuvi (dále „úpravy“). U těchto „úprav“ se jedná se o poškození OOPP a ztrátu jejich funkčnosti. Zaměstnanci si „úpravy“ provedli sami na základě vlastního uvážení. Jako důvod „úprav“ byla nejčastěji uváděna zátěž teplem. V případě keramické výroby, dle vyjádření některých zaměstnanců, kratší délka kalhot (stanoveny jsou $\frac{3}{4}$ kalhoty) jim lépe vyhovuje při manipulaci s břemeny.
- S výše uvedeným zjištěním souvisí další skutečnost zjištěná kontrolou, a to že délka kalhot často neodpovídá výšce postavy. Pro někoho jsou kalhoty příliš dlouhé a šlapou si na ně, u někoho i $\frac{3}{4}$ kalhoty jsou jako kalhoty dlouhé nebo kalhoty po kolena jsou jako $\frac{3}{4}$.
- Při kontrole používání pracovní obuvi bylo u více zaměstnavatelů zjištěno, že zaměstnanci pracovní obuv s řemínky na patě mají často obutou tak, že obuv ztrácí svoji ochrannou funkci, např. řemínek sešlápne dopředu a botu si pouze nasunou, řemínky, s přezkou na boku nemají při výkonu práce zapnuté, v krajním případě zaměstnanci řemínky ustříhnou.
- Ve dvou případech bylo zjištěno, že zaměstnavatel nechává používání OOPP stanovených v seznamu pro poskytování OOPP na uvážení zaměstnanců. V obou případech se jednalo o používání bederního protektoru při manipulaci s břemeny. V jednom případě se jednalo o používání chráničů zápěstí při lokální svalové zátěži.
- Kontrolou bylo zjištěno, že v některých případech se zaměstnanci domnívají, že pokud jim OOPP nevyhovují ze zdravotních důvodů, nejsou povinni OOPP používat, případně že poskytovatel pracovních služeb je oprávněn je zprostit povinnosti OOPP používat.
- V souvislosti s kontrolou, používání OOPP lze konstatovat, že kontrolu provádějí příslušní vedoucí zaměstnanci (mistři) a zaměstnanci odpovědní za BOZP. Někteří zaměstnavatelé nevedou zápisy o každé provedené kontrole, ale pouze v případě zjištění, že zaměstnanec stanovené OOPP nepoužíval.

Upozornění pro zaměstnavatele:

Zaměstnavatelé byli upozorněni, že:

- dle § 104 odst. 1 zákoníku práce jsou OOPP ochranné prostředky, které chrání zaměstnance před riziky související s prací, kterou vykonává, proto musí být poskytovány všem zaměstnancům vykonávajícím danou práci, a to ihned při zahájení výkonu práce. Dále se OOPP poskytují v termínech stanovených v seznamu pro poskytování OOPP, a v případech, kdy ztratí svoji funkčnost, např. při poškození, okamžitě. Toto se týká i pracovního oděvu a obuvi poskytované jako OOPP.
- dle § 106 odst. 4 písm. d) zákoníku práce jsou zaměstnanci stanovené OOPP povinni používat a dle § 104 odst. 4 zákoníku práce je povinností zaměstnavatele kontrolovat, zda zaměstnanci OOPP používají. Zákoník práce nezná „dobrovolné“ používání OOPP na základě rozhodnutí zaměstnance.
- většina zaměstnanců, kteří neměli pracovní oděv, jako důvod uváděla, že v případě praní (praní, sušení zaměstnanci doma) nemají pracovní oděv na výměnu a proto používají oděv vlastní.
- dle § 104 odst. 4 zákoníku práce je povinností zaměstnavatele udržovat OOPP v použitelném stavu.
- změny při poskytování a používání OOPP je nutné řešit ve spolupráci s BT, který náměty na změny vyhodnotí a na základě vyhodnocení rizik pro používání OOPP navrhne provedení případných změn v poskytování OOPP v Seznamu pro poskytování OOPP, zaměstnanci nemohou na základě vlastního uvážení provádět změny na OOPP, např. zkracovat délku pracovních kalhot,
- pokud OOPP ztratí svoji funkčnost, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci funkční OOPP, i když ještě neuplynula v seznamu pro poskytování OOPP stanovená doba používání.

Doporučení pro zaměstnavatele:

- Zaměstnavatelům bylo doporučeno organizačně zabezpečit poskytování OOPP tak, aby byl zaměstnavatel vždy v případech stanovených právními předpisy schopen OOPP zaměstnancům poskytnout.
- Pro správné používání OOPP bylo zaměstnavatelům doporučeno v seznamu pro poskytování OOPP upřesnit pracovní činnosti, nebo dobu, po kterou je nezbytné stanovené OOPP používat, případně uvést v seznamu odkaz na jiný předpis zaměstnavatele, ve kterém je toto stanoveno.
- Zaměstnavatelům, u kterých bylo zjištěno, že zaměstnanci provádějí „úpravy“ pracovních kalhot bylo doporučeno znovu posoudit rizika, pro které je stanoveno používání pracovních kalhot určité délky (dlouhé, $\frac{3}{4}$) a případně (v souladu s vyhodnocením rizik) umožnit i používání kalhot kratších ($\frac{3}{4}$, pod kolena), zvláště v letních měsících, a toto promítnout do seznamu pro poskytování OOPP.
- Při poskytování pracovní obuvi bylo zaměstnavatelům doporučeno, aby v seznamu pro poskytování OOPP neuváděli pouze obecně „pracovní obuv“, ale konkrétně jaký druh pracovní obuvi je stanoven, např. uzavřená obuv s pevnou špičkou a protiskluzovou podešví, obuv s volnou patou, obuv s otevřenou špičkou a páskem na patě apod.

- Na základě zjištěných skutečností k poskytování a používání OOPP bylo doporučeno zaměstnavateli upozornit příslušné vedoucí zaměstnance a zaměstnance na to, že zákoník práce nezná „dobrovolné“ používání OOPP. Používání zaměstnavatelem stanovených OOPP nezávisí na rozhodnutí zaměstnance, zda bude OOPP používat, či nikoliv. Pokud jsou zaměstnavatelem OOPP stanoveny, zaměstnanci jsou povinni je používat a zaměstnavatel je povinen jejich používání kontrolovat. Nepoužíváním OOPP se zaměstnanci dopouštějí neplnění povinnosti, což může být při soustavném porušování povinností důvodem k výpovědi dané zaměstnavatelem zaměstnanci podle § 52 písm. g) zákoníku práce.
- Zaměstnavatelům bylo doporučeno upozornit zaměstnance na to, že i když zaměstnavatel je povinen udržovat OOPP v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání, zaměstnanec je také dle § 106 odst. 4 povinen dbát podle svých možností o svoji bezpečnost a zdraví, a v případě poškození OOPP má tuto skutečnost oznámit příslušnému vedoucímu, aby ten mohl zajistit jeho výměnu.
- Některým zaměstnavatelům bylo doporučeno aktualizovat směrnice pro poskytování OOPP, případně pro poskytování ochranných nápojů.
- Na základě zjištěných skutečností bylo některým zaměstnavatelům doporučeno sjednotit názvy prací, (profesí) používaných v jednotlivých dokumentech BOZP (např. ve vyhodnocení rizik, v kategorizaci prací, ve vyhodnocení rizik pro poskytování OOPP, v seznamu pro poskytování OOPP).

Bod č. 7 - fyzická kontrola pracovišť

Při fyzické kontrole bylo zjištěno celkem 93 závad u 24 zaměstnavatelů, tj. cca 77% kontrolovaných zaměstnavatelů.

Přehled závad a podíl jednotlivých závad na celkovém počtu je uveden v tabulce č. 7

tabulka č. 7

druh zjištěné závady	počet zjištěných závad	počet zjištěných závad z celkového počtu v %, cca
poškozená komunikace, podlahy, rošty podlah, schodiště	17	18%
Nedostatečná údržba v sanitárních zařízeních (poškozené, nefunkční, chybějící zařízení)	17	18%
nedostatečná údržba zařízení a pracovišť	11	12%
chybějící madlo, zábradlí	4	4%
poškozené stěny, stropy na pracovišti	4	4%
nedostatečný úklid sanitárních zařízení	3	3%
nedostatečný úklid pracovišť	3	3%
neoznačené stupně schodů	3	3%
chybějící kryty na podlaze, nestabilní kryt	3	3%
poškozené, nezavěšené řetízky	3	3%
neoznačené komunikace	2	2%
chybí odsávání, poškozené odsávání	2	2%
nestabilní, poškozené zábradlí	2	2%
poškozené sedadlo u vysokozdvížného vozíku	2	2%
nečitelné pokyny na ovládacích zařízeních	2	2%
ostatní závady*	15	16%
celkem závad	93	100%

* ostatní závady: poškozené zařízení, volně ložené kabely, neoznačené nádoby s chemickými látkami, neodpovídající pracovní židle, nebezpečně uložený materiál, chybějící svod okapu, usazený prach na konstrukcích, neoznačená skladovací výška sypkého materiálu, zastavěné komunikace, poškozeny transportní vozíky.

Závěry:

1. V oblasti plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s **roční prověrkou BOZP** v roce 2014 (případně v roce 2015) byly zjištěny závady u 7 zaměstnavatelů, tj. cca 23% kontrolovaných zaměstnavatelů. Nejzávažnějšími závadami bylo neprovedení prověrky BOZP a provedení prověrky BOZP bez předchozí dohody s odborovou organizací.

2. V oblasti plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s **odstraňováním závad zjištěných kontrolou SIBP v roce 2014 (2015)** bylo zjištěno, že závady nebyly odstraněny u 4 zaměstnavatelů, tj. cca 13% kontrolovaných zaměstnavatelů. Neodstraněné závady se týkaly skutečnosti, že zaměstnavatel nezajišťuje provádění pracovnělékařských prohlídek u zaměstnanců zařazených do 2. kategorie prací, a skutečnosti, že zaměstnavatel neprovedl vyhodnocení rizik při práci na nových zařízeních a při změnách na pracovišti.

V souvislosti s **následnou kontrolou poskytování pracovnělékařských služeb, konkrétně s prováděním dohledu na pracovištích a nad výkonem práce**, byly zjištěny závady u 5 zaměstnavatelů, tj. cca 16% kontrolovaných zaměstnavatelů. V těchto případech zaměstnavatel nezajistil provádění pracovnělékařského dohledu na pracovištích a nad výkonem práce.

3. V oblasti plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s **vyhodnocením rizik a sledováním rizikových faktorů pracovních podmínek** byly zjištěny závady u 3 zaměstnavatelů, tj. cca 17% kontrolovaných zaměstnavatelů. Nejzávažnějšími závadami bylo nevyhledání a nevyhodnocení rizik při změnách v podmínkách práce, neprovedení sledování rizikových faktorů pracovních podmínek v termínech stanovených KHS a neprovedení vyhodnocení (měření) míry působení rizikových faktorů pracovních podmínek při změnách podmínek práce.

4. V oblasti plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s **poskytováním OOPP** byly zjištěny závady u 21 zaměstnavatelů, tj. cca 68% kontrolovaných zaměstnavatelů. Jednalo se především o následující závady: OOPP stanovené v seznamu pro poskytování OOPP neodpovídaly vyhodnoceným rizikům nebo konkrétním podmínkám práce, OOPP byly zaměstnancům poskytnuty, ale nebyly poskytnuty podle seznamu pro poskytování OOPP, zaměstnavatel neposkytl zaměstnancům stanovené OOPP, zaměstnanci při výkonu práce nepoužívali zaměstnavatelem stanovené a poskytnuté OOPP, zaměstnanci při výkonu práce používali nefunkční (poškozené) OOPP.

5. Fyzické závady byly zjištěny u 24 zaměstnavatelů, tj. cca 77% kontrolovaných zaměstnavatelů. Nejčastěji zjištěnými závadami byly poškozené podlahy, komunikace, roštové podlahy, schodiště, nedostatečná údržba v sanitárních zařízeních a nedostatečná údržba zařízení a pracovišť.

6. U 6 zaměstnavatelů, tj. 19 % kontrolovaných zaměstnavatelů **závady zjištěny nebyly.**

V souvislosti s kontrolou SIBP doporučujeme:

Odborovému svazu:

1. Vzhledem k závažnosti problematiky pracovní úrazovosti zaměřit kontrolu na plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s pracovními úrazy.
2. Do obsahu semináře pro předsedy ZV OS pořádaného OS pro ZO OS v rámci školení v roce 2015 zařadit tuto informační zprávu .

Závodním výborům OS:

1. U ročních prověrek BOZP provádět průběžnou kontrolu plnění harmonogramu odstranění zjištěných závad.
2. V případě specifických požadavků na zaměření kontroly BOZP u svého zaměstnavatele oznámit tento požadavek na OS.
3. Zprávu z kontroly BOZP provedené OS u zaměstnavatele a opatření zaměstnavatele k odstranění zjištěných závad projednat na jednání ZV OS, průběžně kontrolovat plnění opatření a věnovat zvýšenou pozornost plnění těch povinností zaměstnavatelem, u kterých byly kontrolou zjištěny závady.

S E Z N A M**kontrolovaných zaměstnavatelů a jejich organizačních složek****odvětví skla**

	název zaměstnavatele	datum prověrky
1.	AGC Flat Glass Czech a.s. závod Barevka	10.09.2015
2.	AGC Flat Glass Czech a.s. závod Řetenice	24.11.2015
3.	AGC Flat Glass Czech a.s. závod Oloví	02.10.2015
4.	Crystalex CZ s.r.o. závod Nový Bor	20.10.2015
5.	Crystalex CZ s.r.o. závod Karolinka	11.11.2015
6.	Česká mincovna a.s.	21.05.2015
7.	Flabeg Czech s.r.o.	02.10.2015
8.	DESKO a.s.	11.03.2015
9.	EGERMANN, s.r.o.	10.04.2015
10.	EUTIT s.r.o.	6.11.2015
11.	MEGATECH Industries Jablonec s.r.o.	03.09.2015
12.	MOSER,a.s.	19.11.2015
13.	O –I Manufacturing Czech Republic, a.s. závod Nové Sedlo	13.10.2015
14.	O –I Manufacturing Czech Republic, a.s. závod Rudolfova Hut'	03.06.2015
15.	PRECIOSA - LUSTRY, a.s.	10. -11. 09.2015
16.	PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Desná	15.06.2015
17.	PRECIOSA ORNELA, a.s. závod Zásada	16.06.2015
18.	SAINT-GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS CZ a.s.	25.03.2015
19.	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. záv. Hodonice	02.09.2015
20.	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. záv. 3 -CP	02.09.2015
21.	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. záv. LCP Litomyšl	22.09.2015
22.	SCHOTT CR s.r.o.	11.11.2015
23.	SCHOTT Flat Glass CR s.r.o.	11.11.2015
24.	Severosklo Kamenický Šenov s.r.o.	17.09.2015
25.	Sklárna Janštejn s.r.o.	28.04.2015
26.	SKLÁRNY MORAVIA a.s.	23.09.2015
27.	Skleněná bižuterie a.s.	19.03.2015
28.	SOLITER a.s.	05.11.2015
29.	Střední odborné učiliště Kyjov	24.06.2015
30.	UNIFRAX s.r.o.	14.10.2015
31.	UNION LESNÍ BRÁNA a.s.	29.10.2015
32.	VETROPACK MORAVIA GLASS a.s.	24. - 25.06.2015
33.	VITRABLOK s.r.o.	11.03.2015

odvětví keramiky

	název zaměstnavatele	datum prověrky
1.	Ideal Standard s.r.o.	19.08.2015
2.	LAUFEN CZ s.r.o. provozovna Bechyně	17.02.2015
3.	LAUFEN CZ s.r.o. provozovna Znojmo	03.-04.11.2015

odvětví porcelánu

	název zaměstnavatele	datum prověrky
1.	G. Benedikt Karlovy Vary s.r.o.	26.11.2015
2.	Rudolf Kampf s.r.o.	06.11.2015
3.	Thun 1794 a.s. závod Klášterec	28.04.2015
4.	Thun 1794 a.s. závod Lesov	23.04.2015
5.	Thun 1794 a.s. závod Nová Role	21.04.2015